

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 8Cb/7/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518200475
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Natália Štrkolcová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7518200475.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Natáliou Štrkolcovou v spore žalobcu : Sociálna poisťovňa, pobočka Košice, Festivalové námestie 1, 041 84 Košice, IČO : 30 807 484, proti žalovanému : PRIFOL, s.r.o., Družstevná 42, 044 42 Rozhanovce, IČO : 44 536 933, zastúpenému Mgr. Evou Lutterovou, Lidické námestie 12, 040 22 Košice, v konaní o zaplatenie 2.592,24 €, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2.592,24 do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
Žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou zo dňa 16.1.2018 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 2.592,24 €. Uviedol, že dňa 31.8.2012 došlo v priestoroch žalovaného k pracovnému úrazu takým spôsobom, že na vysokorýchlostnom automatickom stroji na výroku sáčkov na chlieb a pečivo zamestnankyňa U. O. spozorovala, že nová fólia sa pred podávacími valcami pokrčila a chcela ju narovnať a upraviť pravou rukou, pričom došlo k vtiahnutiu prstov jej pravej ruky až po zápästie medzi podávacie valce. Pritom utrpela U. O. pracovný úraz a bola na jeho následky uznaná dočasne práceneschopnou od 31.8.2012 do 31.7.2013. Počas pracovnej neschopnosti menovanej zamestnankyne žalovaného jej Sociálna poisťovňa, pobočka Košice vyplatila nemocenske dávky vo výške 4.320,40 €. Žalobca ďalej uviedol, že určením rozsahu zodpovednosti žalovaného ako zamestnávateľa za predmetný pracovný úraz sa na základe návrhu poškodenej zaoberal Okresný súd Košice - okolie v rozsudku č.k. 7Cpr/3/2013 - 195 zo dňa 8.7.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 2CoPr/4/2016 z 23.2.2017, keď určil, že zamestnávateľ zodpovedá za vznik pracovného úrazu v rozsahu 60 %. Žalobca citoval ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ust. § 238 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, poukázal na to, že žalovanému zaslal výzvu č. 74/2017 na uznanie a dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť Sociálnej poisťovni vzniknutú škodu vo výške 2.592,24 €, čo predstavuje 60 % vyplatených nemocenských dávok poškodenej U. O. počas jej pracovnej neschopnosti na následky utrpeného pracovného úrazu, na ktorú žalovaný nereagoval plnením.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 9.4.2018 (č.l. 23 - 24 spisu) uviedol, že nepopiera spoluzodpovednosť za vzniknutý pracovný úraz zamestnankyne, ktorú vyslovil aj Krajský súd v Košiciach a ustálil mieru spoluzavinenia zamestnávateľa v rozsahu 60 %, avšak má za to, že pre prípad vzniknutej škody je chráneným úrazovým poistením zamestnávateľa, ktoré by malo pokryť každú škodu vzniknutú v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania jeho zamestnanca. Ďalej žalovaný uviedol, že nie je treťou osobou podľa ust. § 238 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Zároveň s odkazom na ust. § 238 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. vzniesol námietku premlčania, v ktorej súvislosti uviedol, že už dňa 22.4.2013 zaslal žalobcovi zápisnicu o prejednaní škody, z ktorej je zrejmá miera zavinenia zamestnanca a zamestnávateľa a teda svoj nárok si žalobca mal uplatniť do 23.4.2016.

3. Z listinných dôkazov bol zistený tento skutkový stav :

Podľa potvrdenia o výške vyplatených dávok po 31. decembri 2008 vydaného útvarom nemocenského poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice v súlade s ust. § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. vo veci uplatňovania práva Sociálnej poisťovne voči tretej osobe na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku jej zavineného protiprávneho konania (č.l. 4 spisu), bolo U. O., nar. 20.2.1955, trvale bytom Obrancov mieru 190/19, 040 01 Košice, vyplatené nemocenské vo výške 4.320,40 € za obdobie od 10.9.2012 do 31.7.2013.

Podľa zápisnice o prejednaní škody zo dňa 19.4.2013 (č.l. 25 - 26 spisu) sa žalovaný ako zamestnávateľ a U. O. ako poškodená zamestnankyňa nedohodli na miere zavinenia zamestnankyne a zamestnanca na pracovnom úraze, ktorý utrpela zamestnankyňa dňa 31.8.2012.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 2CoPr/4/2016 zo dňa 23.2.2017 (č.l. 5 - 9 spisu) potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 7Cpr/3/2013 - 195 zo dňa 8.7.2015, ktorým súd prvej inštancie určil, že za pracovný úraz, ktorý U. O. utrpela dňa 31.8.2012 pri výkone práce u žalovaného, zodpovedá žalovaný v rozsahu 60 %. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.4.2017.

Výzvou č. 74/2017 zo dňa 12.7.2017 (č.l. 10 spisu) vyzval žalobca žalovaného na základe ust. § 238 zákona č. 461/2003 Z.z. na uznanie a dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť Sociálnej poisťovni vzniknutú škodu vo výške 2.592,24 €, čo predstavuje 60 % vyplatených nemocenských dávok poškodenej U. O. počas jej pracovnej neschopnosti za obdobie 31.8.2012 do 31.7.2013.

Žalovaný v stanovisku k výzve žalobcu č. 74/2017 (č.l. 11 - 12 spisu) uviedol, že nepopiera spoluzodpovednosť za vzniknutý pracovný úraz zamestnankyne, ktorú vyslovil aj Krajský súd v Košiciach a ustálil mieru spoluzavinenia zamestnávateľa v rozsahu 60 %, avšak má za to, že pre prípad vzniknutej škody je chráneným úrazovým poistením zamestnávateľa, ktoré by malo pokryť každú škodu vzniknutú v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania jeho zamestnanca. Ďalej v stanovisku namietal, že nie je treťou osobou podľa ust. § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a vzniesol námietku premlčania, v súvislosti s ktorou uviedol, že už dňa 22.4.2013 zaslal žalobcovi zápisnicu o prejednaní škody, z ktorej je zrejmá miera zavinenia zamestnanca a zamestnávateľa a teda nárok si žalobca mal uplatniť do 23.4.2016.

4. Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len zákon č. 461/2003 Z.z.), z nemocenského poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú nemocenské dávky, a to

- a) nemocenské,
- b) ošetrovné,
- c) vyrovnávací dávka,
- d) materské.

Podľa § 13 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z., z úrazového poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú úrazové dávky, a to

- a) úrazový príplatok,
- b) úrazová renta,
- c) jednorazové vyrovnanie,
- d) pozostalostná úrazová renta,
- e) jednorazové odškodnenie,
- f) pracovná rehabilitácia a rehabilitačné,
- g) rekvalifikácia a rekvalifikačné,
- h) náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia,
- i) náhrada nákladov spojených s liečením,
- j) náhrada nákladov spojených s pohrebom.

Podľa § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

Podľa § 238 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z., treťou osobou nie je platiteľ poistného na úrazové poistenie, ani zamestnanec tohto platiteľa, ak je úrazová dávka vyplácaná z úrazového poistenia tohto platiteľa.

Podľa § 238 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z., právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila, že dávky boli vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa vyplatenia dávok.

Podľa § 238 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z., právo na náhradu škody podľa odseku 1 uplatňuje Sociálna poisťovňa v súdnom konaní podľa osobitného predpisu.

Podľa § 195 ods. 1 Zákonníka práce, ak u zamestnanca došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním k poškodeniu zdravia alebo k jeho smrti úrazom (pracovný úraz), zodpovedá za škodu tým vzniknutú zamestnávateľ, u ktorého bol zamestnanec v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere.

5. V konaní nebolo medzi stranami sporné, že dňa 31.8.2012 došlo v priestoroch žalovaného k pracovnému úrazu zamestnankyne žalovaného, ktorá bola jeho následkom uznaná dočasne pracovne neschopnou od 31.8.2012 do 31.7.2013, pričom počas pracovnej neschopnosti jej vyplatil žalobca nemocenské dávky vo výške 4.320,40 €. Otázka miery zodpovednosti žalovaného za pracovný úraz zamestnankyne bola medzi žalovaným a jeho zamestnankyňou sporná a bola predmetom súdneho konania, v rámci ktorého Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 23.2.2017 potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, že zamestnávateľ (žalovaný), zodpovedá za vznik pracovného úrazu svojej zamestnankyne v rozsahu 60 %, predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.4.2017.

6. Spornou medzi stranami bola otázka právneho posúdenia. Žalobca dôvodnosť uplatneného nároku opieral o ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ust. § 238 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Žalovaný nepopieral spoluzodpovednosť za pracovný úraz svojej zamestnankyne a mieru spoluzavinenia tak, ako to ustálil aj Krajský súd v Košiciach. Nesúhlasil ale s požadovanou náhradou škody brániac sa tým, že pre prípad vyniknutej škoda je chránený úrazovým poistením zamestnávateľa, ktoré by malo pokryť každú škodu vyniknutú v dôsledku pracovného úrazu jeho zamestnanca. Ďalej svoju procesnú obranu založil na tvrdení, že nie je treťou osobou v zmysle ust. § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., ktorá by mala žalobcovi škodu nahradiť a vo veci vzniesol aj námietku premlčania.

7. Hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva Sociálnej poisťovne voči žalovanému ako tretej osobe na náhradu škody vzniknutej výplátou nemocenskej dávky je ust. § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.. Vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody má táto úprava povahu špeciálneho ustanovenia. Sociálna poisťovňa je povinná priznať a poskytovať dávky aj v tých prípadoch, keď za vznik nároku na dávky sú zodpovedné tretie osoby. Poskytnutím nemocenskej dávky zamestnankyni žalovaného vo výške 4.320,40 € za obdobie od 10.9.2012 do 31.7.2013 (viď. potvrdenie o výške vyplatených dávok po 31. decembri 2008 na č.l. 4 spisu) vznikla žalobcovi majetková ujma. Daný regresný nárok žalobcu nie je nárokom na náhradu škody v zmysle Občianskeho zákonníka, ide o samostatný nárok na náhradu škody vyplývajúci priamo z ust. 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.. To, čo sa v pôsobnosti zákona č. 461/2003 Z.z. rozumie pod „škodou“, vyplýva priamo z ust. § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., ktorý preto vo vzťahu k všeobecnej úprave danej Občianskym zákonníkom (lex generalis) predstavuje osobitný právny predpis (lex specialis) majúci pri aplikácii prednosť. Škodou v zmysle ust. § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. treba preto rozumieť ujmu, ktorá vznikla tým, že Sociálna poisťovňa vyplatila dávku v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb. Určujúcim (okrem splnenia ďalších zákonných predpokladov) teda je, aké dávky vyplatila Sociálna poisťovňa v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretej osoby.

8. K procesnej obrane žalovaného, že pre prípad vzniknutej škody je chráneným úrazovým poistením zamestnávateľa, ktoré by malo pokryť každú škodu vzniknutú v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania jeho zamestnanca, a že nie je treťou osobou v zmysle ust. § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. súd uvádza, že otázku, ktoré úrazové dávky sa za podmienok ustanovených zákonom o sociálnom poistení poskytujú z úrazového poistenia upravuje ust. § 13 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z., pričom výpočet úrazových dávok v tomto zákonnom ustanovení má taxatívny charakter. Nemocenská dávka medzi ne nepatrí, pretože táto sa podľa ust. § 13 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. poskytuje z nemocenského poistenia. Podľa ust. § 238 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z., treťou osobou nie je platiteľ poistného na úrazové poistenie, ani zamestnanci tohto platiteľa, ak je úrazová dávka vyplácaná z úrazového poistenia tohto platiteľa. Keďže zamestnankyni žalovaného bola vyplácaná nemocenská dávka z nemocenského poistenia a nie úrazová dávka z úrazového poistenia, neobstojí obrana žalovaného, že nie je treťou osobou a že voči nemu žalobca nemá právo na náhradu škody, ktorá žalobcovi vznikla výplátou dávok v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaného a ani obrana, že pre prípad vzniknutej škody je chráneným úrazovým poistením zamestnávateľa, ktoré by malo pokryť každú škodu vzniknutú v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania jeho zamestnanca.

9. K námietke premlčania vznesenej žalovaným súd uvádza, že až do rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 23.2.2017, sp. zn. 2CoPr/4/2016 bola otázka miery spoluzodpovednosti žalovaného za pracovný úraz sporná. Momentom, ktorý je relevantný pre posúdenie, kedy sa žalobca dozvedel o tom, že dávky boli práce neschopnej zamestnankyni vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaného ako tretej osoby (otázka kto za vznik škody zodpovedá), je podľa súdu deň doručenia potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu žalobcovi. S poukazom na uvedený záver (potvrdzujúci rozsudok je zo dňa 23.2.2017 a žaloba bola podaná dňa 25.1.2018) súd konštatuje, že žalobca si nárok uplatnil v rámci 3 ročnej subjektívnej premlčacej doby podľa ust. § 238 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z.. A keďže dávky boli vyplatené práce neschopnej zamestnankyni v období od 10.9.2012 do 31.7.2013, žalobca nárok uplatnil aj v rámci objektívnej premlčacej doby desiatich rokov odo dňa vyplatenia dávok.

10. Sumarizujúc závery uvedené v odsekoch 7. - 9. tohto rozsudku súd uzatvára, že nárok žalobcu na náhradu škody vo výške 2.592,24 € - čo predstavuje 60 % z vyplatených nemocenských dávok zamestnankyni žalovaného U. O. počas jej pracovnej neschopnosti spôsobenej pracovným úrazom je dôvodný, nakoľko žalobca má v súlade s ust. § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. právo voči žalovanému ako tretej osobe na náhradu škody, ktorá mu vznikla výplatom dávok v dôsledku jeho zavineného protiprávneho konania. Výšku škody žalobca riadne preukázal potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok. Mieru zodpovednosti žalovaného na pracovnom úraze, ktorý U. O. utrpela dňa 31.8.2012 pri výkone práce u žalovaného v rozsahu 60 % ustálil Krajský súd v Košiciach. Súd preto žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 2.592,24 €, ktorá suma predstavuje 60 % z nemocenského, ktorá žalobca vyplatil zamestnankyni žalovaného.

11. Ďalšie argumenty súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa s nimi osobitne zaoberať.

12. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol síce v konaní plne úspešný, podľa obsahu spisu mu ale trovy konania nevznikli a ani si ich nenárokoval, súd preto rozhodol, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice - okolie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 3 rovnopisoch s prílohami.

U p o z o r n e n i e : ak nebude súdu doručený potrebný počet rovnopisov s prílohami, jeho kópie súd vyhotoví na náklady odvolateľa.

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.